

**A Pacsmagi-tavak
HUDD10006
különleges madárvédelmi terület**

Natura 2000 fenntartási terve

**Összeállította:
Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság**

2022

Készítette:

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

7625 Pécs, Tettye tér 9.

Tel: 72/517-200, 30/288-1308

E-mail: dunadrava@ddnp.hu

Web: <https://www.ddnp.hu/>

Közreműködő szakértők

Dr. Görföl Tamás

Kováts László

Márkus András

Dévényi Borbála

Tartalomjegyzék

1. A terület azonosító adatai	4
1.1. Név	4
1.2. Azonosító kód	4
1.3. Kiterjedés	4
1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek	4
1.5. Érintett települések	5
1.6. Egyéb védettségi kategóriák	5
1.7. Tervezési és egyéb előírások	6
2. Veszélyeztető tényezők	8
3. Kezelési feladatok meghatározása	10
3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése	10
3.2. Kezelési javaslatok	11
3.2.1. Élőhelyek kezelése	11
3.2.1.1. Gazdálkodáshoz nem köthető általános javaslatok	12
3.2.1.2. Gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok	13
3.2.1.3. Kezelési egységekre vonatkozó javaslatok	14
3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés	29
3.2.3. Fajvédelmi intézkedések	29
3.2.4. Kutatás, monitorozás	29
3.2.5. Mellékletek	31
3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében	34
3.3.1. Agrártámogatások	34
3.3.1.1. Jelenleg működő agrártámogatási rendszer	34
3.3.2. Pályázatok	36
3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja	37
3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök	37
3.4.2. A kommunikáció címzettjei	38
3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel	38
4. Jóváhagyó nyilatkozat	39

1. A terület azonosító adatai

1.1. Név

Pacsmagi-tavak különleges madárvédelmi terület

1.2. Azonosító kód

HUDD10006

1.3. Kiterjedés

439,35 ha

1.4. A kijelölés alapjául szolgáló fajok és/vagy élőhelyek

A kijelölés alapjául szolgáló fajok a hivatalos Natura 2000 adatbázis (Standard Data Form, SDF) 2021. évi állapota alapján kerülnek felsorolásra (A-C populációs értékű besorolású fajok): <https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=HUDD10006>

Madárfajok:

Faj név
Bakcsó (<i>Nycticorax nycticorax</i>) (r)
Barátréce (<i>Aythya ferina</i>) (r)
Barkóscinege (<i>Panurus biarmicus</i>)(r)
Barna rétihéja (<i>Circus aeruginosus</i>) (r)
Bölgébika (<i>Botaurus stellaris</i>) (r)
Cigányréce (<i>Aythya nyroca</i>) (r)
Fattyúszerkő (<i>Chlidonias hybridus</i>) (c)
Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>) (c)
Függőcinege (<i>Remiz pendulinus</i>) (r)
Fülemülesítke (<i>Acrocephalus melanopogon</i>) (r)
Guvat (<i>Rallus aquaticus</i>) (r)
Halászsas (<i>Pandion haliaetus</i>) (c)
Haris (<i>Crex crex</i>) (r)
Jégmadár (<i>Alcedo atthis</i>)
Karvalyposzáta (<i>Sylvia nisoria</i>) (r)
Kis kócsag (<i>Egretta garzetta</i>) (r, c)
Kis vízicsibe (<i>Porzana parva</i>) (r)
Kis vöcsök (<i>Tachybaptus ruficollis</i>) (r)
Kormos szerkő (<i>Clidonias niger</i>) (c)
Nagy kócsag (<i>Egretta alba</i>) (r, c)
Nyári lúd (<i>Anser anser</i>) (r)
Pettyes vízicsibe (<i>Porzana porzana</i>) (r)
Rétisas (<i>Haliaeetus albicilla</i>) (c)
Sárszalonna (<i>Gallinago gallinago</i>) (c)
Tökés réce (<i>Anas platyrhynchos</i>) (r)
Törpegém (<i>Ixorychus minutus</i>) (r)
Vörös gém (<i>Ardea purpurea</i>) (r)

r: költő faj; c: vonuló faj

A tervekészítés során végzett felmérések alapján új, az adatlapon nem szereplő faj, amely az állománya alapján jelölő értéknek javasolt:

Kanalasgém (*Platalea leucorodia*) – költő fajként

Barna kánya (*Milvus migrans*) – vonuló fajként

Fekete harkály (*Dryocopus martius*) – költő fajként

Töviszúró gébics (*Lanius collurio*) – költő fajként

1.5. Érintett települések

Település	Megye	Érintett terület		A település területének érintettsége (%)
		(ha)	(%)	
Tamási	Tolna	236,5	53,83	2,11
Regöly	Tolna	202,85	46,17	3,24

A tervezési terület által érintett helyrajzi számok listáját az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet (a továbbiakban: KvVM rendelet) tartalmazza. A Natura 2000 területek által érintett helyrajzi számokat és így a Natura 2000 jogi státuszt is a KvVM rendelet rögzíti, térképi megjelenítéssel is. A jogi jelleg a megosztással keletkező utód helyrajzi számokra is kiterjed.

1.6. Egyéb védeltségi kategóriák

Típus	Kód	Név	Átfedés (ha)	Átfedés (%)	Kapcsolódó jogszabály száma
országos jelentőségű védett természeti terület	TT 225/TT/90*	Pacsmagi tavak	439,35	100	7/1990. (IV. 23.) KVM rendelet
Ramsari-terület	-	Pacsmagi-halastavak	439,35	100	1993. évi XLII. törvény
ökológiai hálózat magterület övezete	MT	-	439,35	100	2018. évi CXXXIX. törvény

MT: magterület; TT: természetvédelmi terület; *: törzskönyv szám

1.7. Tervezési és egyéb előírások

Természetvédelmi kezelési tervek

A tervezési területet 100%-ban átfed országos jelentőségű védett természeti területtel (utóbbi 487,3 ha), a Pacsmagi-tavak Természetvédelmi Területtel, amelynek a természetvédelmi kezelési tervét a 7/1990. (IV. 23.) KVM rendelet hirdette ki.

Területrendezési eszközök

Országos és megyei területrendezési tervek:

Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény

Tolna Megye 11/2016 (IX. 26.) rendelettel módosított, 1/2005 (II. 21.) számú rendelettel elfogadott Területrendezési Terve

Településrendezési tervek:

Regöly

Regöly Község Önkormányzat Képviselő-testületének 9/2000 (V.10.) önkormányzati rendelete

Regöly Község Helyi Építési Szabályozásáról

Tamási

Tamási Város Önkormányzati Képviselő-testületének 14/2005. (VIII.7.) számú önkormányzati rendelete a város helyi építési szabályzatáról - (Módosításokkal egységes szerkezetben)

Erdőtervek

Körzeti erdőterv

A tervezési területre vonatkozó erdőgazdálkodási tervek tekintetében a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) Erdészeti Igazgatóságán elérhető Országos Erdőállomány Adattár erdőtervi adatai nyújtanak erdőrészlet szinten aktuális információkat.

A teljes terület a Tamási erdőtervezési körzetbe tartozik. A Tamási körzeti erdőterve az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény alapján készült, ügy.i.sz.: 2015/2012. (Baranya Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság), érvényes: a 2022-ben megkezdődött erdőtervezés során kiadásra kerülő erdőterv határozat jogerőre emelkedéséig.

Tájegységi vadgazdálkodási tervek és vadgazdálkodási üzemtervek

A tervezési terület a 13/2016 (III. 2.) FM rendelet alapján a Tiszántúli Vadgazdálkodási Tájon belül a 403. számú („Kapos-tolnai”) vadgazdálkodási tájegységbe esik. A térség vadállományának jellemzőit, a vadállomány-szabályozásának irányelveit, a fenntartandó vadlétszámra vonatkozó irányelveket, illetve a természet- és tájvédelmi szempontokat bemutató, a tájegységi vadgazdálkodási terv alapjául szolgáló dokumentum elérhető:

<http://www.ova.info.hu/ujvgtajak.html>

A tájegységi vadgazdálkodási terveket a Tiszántúli Vadgazdálkodási Táj vadgazdálkodási tájegységeinek vadgazdálkodási tervéről szóló 13/2018. (VII. 3.) AM rendelet tartalmazza.

A területet érintő vadászatra jogosultak az alábbiak:

17-454350-403 - Tamási Széchenyi Vadásztársaság

17-454450-403 - Regölyi "Kapos-Koppány" Vadásztársaság

Vadgazdálkodási üzemtervek érvényességi ideje: 2017-2037

Vízgyűjtő-gazdálkodási terv

A tervezési területre az Európai Unió Víz Keretirányelvének megfelelően elkészített Országos Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv 1-12 Kapos tervezési alegységek tervei vonatkoznak, melyet a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság készített el (Székesfehérvár 2020. december). A terv elérhetősége:

http://vizeink.hu/wpcontent/uploads/2020/04/1_12_Kapos_JVK_2020_12_jovahagyott.pdf

2. Veszélyeztető tényezők

Veszélyeztető tényezők és hatásaik a területen:

Kód	Veszélyeztető tényező	Jelentőség	Hatás K: külső B: belső	Érintett terület (%)	Jelölő élőhelyre / fajra gyakorolt hatás
A08	Gyepterület kaszálása vagy vágása	M	B	30	Az intenzív, egyszerre nagy területeken egy időben történő, gépekkel végzett kaszálás a földön fészkelő madarak esetében a fészekaljak pusztulását okozhatja. Érintett fajok: <i>haris, pettyes vízicsibe, tőkés réce, sárszalonna</i>
A21	Növényvédő szerek használata a mezőgazdaságban	M	K	100	A szomszédos területeken a rovarirtó szerek alkalmazása a terület jelölő és egyéb kiemelt madárfajainak táplálékbázisára is negatív hatást gyakorol. Érintett fajok: <i>töviszűrő gébics, karvalyposzáta</i>
G08	Vadállomány kezelése	H	K/B	100	A nagyszámú vaddisznó túrása gyomosodást, inváziós fajok terjedését, a fészkek, fészekaljak pusztulását okozhatja. Érintett fajok: <i>nyári lúd, tőkés réce, barát réce, cigány réce, barna rétihéja, vörös gém, kis vöcsök, bölömbika, haris, pettyes vízicsibe, guvat, kis vízicsibe, kis kócsag, nagy kócsag, kanalasgém</i>
G10	Illegális kilövés / elpusztítás	L	K	100	Illegális kilövés. Érintett fajok: <i>rétisas, barnakánya, halászsas, barna rétihéja</i>
G14	Állatok mérgezése	M	K	100	Illegális mérgezés a területen kívül. Érintett fajok: <i>rétisas, barna rétihéja</i>
I02	Egyéb idegenhonos inváziós fajok (az Unió számára veszélyt jelentő fajokon kívül)	M	K/B	30	Az inváziós <i>aranyvessző</i> fajok átalakítják az élőhelyek szerkezetét, ezáltal csökkentve a madárfajok számára alkalmas fészkelő- és táplálkozó helyek kiterjedését. Érintett fajok: <i>haris, pettyes vízicsibe, sárszalonna</i>
I04	Problémát jelentő őshonos növény- és állatfajok	L	B	10	Az agresszív, a fészke környékét hevesen védelmező <i>bütykös hatyú</i> egyéb fajok költését zavarhatja, megghiúsíthatja. Érintett fajok: <i>kis vízicsibe, guvat, törpegém, cigányréce, barát réce</i>
K04	Hidrológiai áramlás	M	B	40	A terület északnyugati részén kialakított csatornákon keresztül a nádas, mocsárrét,

Kód	Veszélyeztető tényező	Jelentőség	Hatás K: külső B: belső	Érintett terület (%)	Jelölő élőhelyre / fajra gyakorolt hatás
	módosítása				magassásos élőhelyekről történő vízelvezetés az élőhelyek szárazodásához vezet. Érintett fajok: <i>haris, pettyes vízicsibe, sárszalonka</i> .
L01	Természetes abiotikus folyamatok	H	B	50	A tavak feliszapolódása a nyílt vízfelületi táplálkozó terület csökkenését okozza. Érintett fajok: <i>cigányréce, barát réce, törpe gém, vörös gém, kis vízicsibe, guvat, nagy kócsag, kis vöcsök, kis kócsag, bakcsó, kanalasgém, bölömbika, fattyú szerkő, kormos szerkő, fülemülesitke</i>
L02	Fajösszetétel változás természetes szukcesszió következtében	M	B	30	Homogén magassásos terjedése mocsárrét élőhelyen. Érintett fajok: <i>haris, pettyes vízicsibe, sárszalonka</i> .
N02	Aszály és csapadék-mennyiség csökkenés a klímaváltozás következtében	H	K	50	Gyepek fajösszetételének, vízháztartásának megváltozása. Érintett fajok: <i>haris, pettyes vízicsibe, sárszalonka</i>

(magyarázat: Jentősége: „H” = nagy jelentőségű; „M” = közepes jelentőségű; „L” = kis jelentőségű)

3. Kezelési feladatok meghatározása

3.1. Természetvédelmi célkitűzés, a terület rendeltetése

A Natura 2000 terület természetvédelmi célkitűzése az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló madárfajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a Natura 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot és a kedvező természetvédelmi állapottal összhangban lévő gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

Kiemelt fontosságú cél a következő madárfajok kedvező természetvédelmi helyzetének fenntartása:

- cigányréce (*Aythya nyroca*)
- bölömbika (*Botaurus stellaris*)
- nagy kócsag (*Egretta alba*)
- kis kócsag (*Egretta garzetta*)
- bakcsó (*Nycticorax nycticorax*)
- vörös gém (*Ardea purpurea*)
- törpegém (*Ixobrychus minutus*)
- kis vízicsibe (*Porzana parva*)
- barna rétihéja (*Circus aeruginosus*)

Kiemelt fontosságú cél a következő fajok kedvező természetvédelmi helyzetének helyreállítása:

- pettyes vízicsibe (*Porzana porzana*)
- haris (*Crex crex*)
- fattyúszerkő (*Chlidonias hybridus*)

Elérendő célállapot, és a hozzá rendelhető célkitűzések:

- A mocsárréti környezetben elérendő célállapot a meglévő levezető csatornákon keresztül évenkénti vízviasszatartással megőrizni a talajvízszintet. Törekedni kell a mocsárrétek, illetve vizes élőhelyek (*rekettye füzesek, magassásosok*) alkotta élőhely-mozaikok kaszálással, legeltetéssel történő fenntartására, a jelölő madárállományok, elsősorban a *haris* és a *pettyes vízicsibe* életfeltételeihez igazodó extenzív hasznosítás megvalósítására. A terjedő *aranyvesszős* özönfoltokat minimum évenkénti kétszeri kaszálással javasolt kezelni.
- A nádasok vonatkozásában elérendő célállapot a jelenlegi minőségi és mennyiségi állapot fenntartása. A nád terjedése a nyílt vízfelület további csökkenése miatt, nem kívánatos. A nád további túlzott terjedését javasolt megakadályozni. A nádaratás kizárólag természetvédelmi célból engedélyezhető. A jelenleg a nádasban kialakított vadlóállások a vaddisznó kilövésének érdekében továbbra is fenntarthatók, az állomány további csökkentése szükséges.

- A halastavi környezetben elérendő cél, hogy a költő és vonuló vízimadarak (mindenek előtt a *gémfélék*, *ludak*, *récék*, *csérek* és *parti madarak*) életfeltételeit alapvetően biztosító extenzív halgazdálkodás és a jelölő madárállományok védelme együttesen valósuljon meg. Így különösen költési időben kerülendő a vízszint nagymértékű ingadozása, a víz minőségének romlása, illetve a madarak általános zavarása. Ennek érdekében a vízjogi üzemelési engedély felülvizsgálata és a madárállományok rendszeres monitorozása szükséges.
- A tervezési területen lévő őshonos erdők és puhafa ligetek esetében elérendő cél a folyamatos erdőborítottság, a megfelelő mennyiségű álló és fekvő holtfa biztosítása, a változatos struktúrájú, idegenhonos inváziós fásszárúaktól mind cserjeszintben, mind lombkorona szintben lehetőség szerint mentes élőhely megőrzése, illetve kialakítása. Ennek érdekében az erdőgazdálkodás során elsődleges természetvédelmi célkitűzés, hogy a tájidegen fafajok elegyaránya ne növekedjen. A tájidegen fafajú erdők szerkezetátalakítása szükséges.

3.2. Kezelési javaslatok

Bevezetés

A 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet 4.§ 5. pontja alapján „(5) A fenntartási terv a Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat, valamint ezek megvalósításának lehetséges eszközeit tartalmazza, és jogszabály eltérő rendelkezése hiányában kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.”

Az itt megfogalmazott kezelési javaslatok célja, hogy a kezelési egységekben előforduló közösségi jelentőségű értékek, a jelenlegi gazdálkodási gyakorlat és adottságok alapján javaslatot tegyenek a gazdálkodás kívánatos módjára, megadják, hogy a jelölő értékek megőrzéséhez milyen kezelési előírás-javaslatok alkalmazása szükséges. A már más jogszabály vagy hatósági eszköz alapján létező előírások esetében azok kötelező jellegét értelemszerűen az azt megalapozó jogszabály, vagy hatósági eszköz támasztja alá, jelen fenntartási terv ezekre az előírásokra csak utalást tesz. A tervkészítés időpontjában jogszabály alapján kötelezően betartandó előírásokon túli, a célokhoz illeszkedő, kívánatos kezelést megfogalmazó előírás-javaslatok iránymutatásként szolgálnak.

3.2.1. Élőhelyek kezelése

A Natura 2000 területre vonatkozóan a természetvédelmi szempontból javasolt kezelések jobb átláthatósága érdekében kezelési egységeket (**KE**) határozzunk meg, mivel a területen előforduló eltérő élőhelyek, fajok, és területhasználati módok eltérő kezelést igényelnek. A kezelési egységek tárgyalásánál meghatározzuk azon intézkedéseket, melyeket a jelölő fajok és élőhelyeik megőrzése érdekében javasolunk.

Az intézkedések alapvetően két nagy csoportba sorolhatók. Az első a gazdálkodáshoz nem köthető általános javaslatok, amelyeket általánosan területszinten értelmezzünk. Az intézkedések második csoportját a gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok adják, amelyek

közül először azokat tárgyaljuk, amelyek a terület egészére vonatkoznak, majd azokat, amelyek az egyes kezelési egységekhez kötődnek.

A tervezési terület kezelési egységei

Egység	Megnevezés	Terület (ha)	%
KE-1	Halastó	118,32	26,92
KE-2	Vizes élőhely	154,87	35,24
KE-3	Gyep	72,11	16,41
KE-4	Üde cserjés	53,37	12,14
KE-5	Erdő, puhafa liget	29,75	6,77
KE-6	Szántó	5,27	1,20
KE-7	Egyéb	5,8	1,32

3.2.1.1. Gazdálkodáshoz nem köthető általános javaslatok

A) Építési tevékenység

A területen építési tevékenység csak akkor végezhető, ha az a természetvédelmi célokkal összeegyeztethető, jelölő fajokra és élőhelyekre nincs jelentős káros hatással. Az új építmények tájba illesztéséről a hatályos szabványoknak és a településrendezési eszközök előírásainak is megfelelően gondoskodni kell.

B) Közlekedés

A közlekedésre (gyalogos, kerékpáros, gépjárműves) a meglévő utak használata javasolt.

C) Infrastruktúra-hálózatok

Légvezeték, földkábel, hírközlési létesítmények, szélérőmű, szilárd burkolatú út kialakítása nem javasolt.

D) Turizmus

A terület alapvetően nem terhelt turizmus által. A gyalogosturizmus és a természetvédelem közötti összhangot jól megtervezett előírásokkal és megfelelő tájékoztatással biztosítani lehet. A biciklis turizmust a meglévő kerékpárút használatára kell szorítani. A gépjármű forgalmat a védett területen minimalizálni kell, technikai és motorsportok a madárvilág zavarásával járnak, ezért (különösen költési időszakban) nem engedélyezhetők. A horgászat nem javasolt. 100 főt meghaladó közösségi rendezvény csak a természetvédelmi hatóság engedélyével tartható, amennyiben a terület jelölő értékeire nincs jelentős zavaró hatással.

E) Földhasználat

A tervezési területen – mivel országos jelentőségű természetvédelmi terület és egyben az ökológiai hálózat magterületének része – beépítésre szánt terület, bányatelek, ipari, gazdasági terület nem jelölhető ki, óriásplakát nem helyezhető el. A természetvédelmi kezeléshez nem kapcsolódó területkivonás gyepes, nádas vagy vízállásos területeken nem engedélyezhető. Az ilyen beruházások a jelölő típusú élőhely kiterjedésének illetve a jelölő fajok állományának csökkenésével járnak, ami ellentétes a kijelölés céljaival.

3.2.1.2. Gazdálkodáshoz köthető kezelési javaslatok

A) Gyepek

A mocsárrétek, kevésbé fajgazdag üde gyepek, kaszálással és legeltetéssel hasznosíthatók. A Koppányt kísérő töltés kaszálással hasznosítható. A gazdálkodás mértékét a jelölő fajok ökológiai igényeihez kell igazítani. Az inváziós növényfajok ellen folyamatosan védekezni kell. A mocsár és üde réteket mozaikosan kísérő magassásosok kaszálása és legeltetése nem javasolt.

B) Szántók

Szántók esetében az ideális célállapot a gyep művelési ágra és hasznosításra való átváltás. A gyepesítés elsősorban spontán gyepesedés elősegítésével, esetleg kezdeti gyep vagy lucerna telepítéssel, majd azt követően a spontán gyepesedés elősegítésével valósítható meg.

C) Erdők

A területen található őshonos erdők esetében javasolt a bennük található idegenhonos fajok szelektív kitermelése, terjedésük megakadályozása. Cél a kizárólag ős- és tájhonos, térszíntől függően puhafás vagy keményfás erdők kialakítása, amelyek sok fa- és cserjefajból állnak, többszintűek, többkorúak, cserje- és gyepszinttel rendelkeznek, öreg, böhöncös, odvas fákat és lábon álló és/vagy fekvő holtfát is tartalmaznak. A jelenleg idegenhonos állományok esetében cél az őshonos és tájhonos állományokra való fokozatos lecserélés. Fontos az inváziós növényfajok elleni védekezés, lehetőség szerint mechanikus eszközökkel.

D) Vizes élőhelyek

Vizes élőhelyek közül a nádasok, mocsarak, magassásosok esetében fontos a szabályozott vízellátási rendszer fenntartása, a folyamatos szabályozható vízellátás biztosítása. Fontos az inváziós növényfajok elleni rendszeres védekezés mechanikus eszközökkel.

E) Vadgazdálkodás

A vadgazdálkodás során az érintett vadgazdálkodási tájegységek vadgazdálkodási terveiben részletezett természetvédelmi szempontú szabályok az irányadóak (13/2018. (VII.3.) AM rendelet - 5. és 6. melléklet), emellett a védett területen figyelembe kell venni a Pacsmagytavak Természetvédelmi Terület természetvédelmi kezelési tervének (7/1990. (IV. 23.) KVM rendelet) vonatkozó előírásait. A vadgazdálkodásra vonatkozó természetvédelmi szempontú szabályok minden kezelési egységet érintenek.

A túlzottan nagy vadsűrűség (elsősorban a vaddisznó) a területen nem kívánatos. Ennek érdekében jelentős mértékben növelni javasolt a kilövések számát. A vadfajok etetését, gyógyszerelését kerülni kell. Újabb vadat vonzó létesítmény (sózó, szóró, itató) elhelyezése nem engedélyezhető. Vadgazdálkodási létesítmények elhelyezése a meglévőkön kívül nem szükséges.

F) Vízgazdálkodás

A tervezési terület vízgazdálkodására hatással lévő csatornák, műtárgyak működtetését úgy kell megvalósítani, hogy azok biztosítsák a tervezési területen található vizes élőhelyek, gyepek, egész éves optimális vízellátottságát. A Koppány vízfolyás part menti élőhelyeinek megőrzése érdekében a hosszirányú morfológiai szabályozottság csökkentése javasolt a parti növényzónák rehabilitációjával, az árvízvédelmi és fenntartási szempontok figyelembevételével.

3.2.1.3. Kezelési egységekre vonatkozó javaslatok

A tervezési terület élőhelytípusai, illetve azok természetességi állapota és a gazdálkodási módok alapján hét kezelési egység került elkülönítésre. A KE-7 (egyéb) kezelési egységre nem készült külön kezelési leírás, az ide sorolandó területek: földutak, üzemi területek. A kezelési egységek lehatárolása a 2021-ben végzett élőhelyfelmérés (Á-NÉR 2011) alapján történt. A kezelési egységek határai az élőhely foltokat követik, nem telek- vagy erdőrészlet határokat, az élőhelyfoltok esetleges átalakulásával vagy vándorlásával együtt rugalmas módosításuk időnként szükséges lehet.

A tervezési terület kezelési egységei

Egység	Megnevezés	Á-NÉR élőhely	Natura 2000 élőhely	Érintett fajok
KE-1	Halastó	U9		<i>bakcsó, barna kánya, barna rétihéja, bölömbika, cigányréce, fattyúszerkő, fekete gólya, fülemülesitke, halászsas, jégmadár, kis kócsag, kis vízicsibe, kis vöcsök, kormos szerkő, nagy kócsag, nyári lúd, rétisas, sárszalonna, tőkés réce, törpegém, vörös gém</i>
KE-2	Vizes élőhely	B1a, B5, U8		<i>bakcsó barkóscinege, barna rétihéja, bölömbika, cigányréce, guvat, fülemülesitke, , kis kócsag, kis vízicsibe, kis vöcsök, nagy kócsag, nyári lúd, törpegém, tőkés réce, vörös gém</i>
KE-3	Gyep	D34, OB, OC	6440	<i>barna rétihéja, haris, karvalyposzáta, lappantyú, tövisszúró gébics, pettyes vízicsibe, nagy kócsag, fekete gólya, kis kócsag, kis vízicsibe, sárszalonna,</i>
KE-4	Üde cserjés	P2a		<i>karvalyposzáta, függőcinege</i>
KE-5	Erdő, puhafa liget	RB, RC, S1	91E0	<i>függőcinege, fekete harkály</i>
KE-6	Szántó	T1, T5		
KE-7	Egyéb	U4, U11		

KE-1 Halastó

a) Kezelési egység kódja: KE-1

b) Kezelési egység meghatározása:

Ide tartoznak az álló nyílt vízfelületek, a területen található hat tóegység. Az I. és II. számú tóegység benövényesedett, nem folyik rajta halgazdálkodás. A legnagyobb területű a III. sz. és a két kisebbik IV. és V. számú tavakon extenzív haltenyésztés folyik. A nyugati VI. számú tavon a vízi madarak védelmében nem történik gazdálkodás. A tavakat ősszel nem szokták leeresztetni, az elmúlt években nem kotorták. A nád és hínár vágás nem jellemző. A kezelési egység kiterjedése 118,32 ha.

c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

U9 - állóvizek

Érintett közösségi jelentőségű élőhelytípusok:

-

Érintett jelölő jelentőségű fajok:

Bakcsó (*Nycticorax nycticorax*)
Barna kánya (*Milvus migrans*)
Barna rétihéja (*Circus aeruginosus*)
Bölgébika (*Botaurus stellaris*)
Cigányréce (*Aythya nyroca*)
Fattyúszerkő (*Chlidonias hybridus*)
Fekete gólya (*Ciconia nigra*)
Fülemülesitke (*Acrocephalus melanopogon*)
Halászsas (*Pandion haliaetus*)
Jégmadár (*Acedo atthis*)
Kis kócsag (*Egretta garzetta*)
Kis vízicsibe (*Porzana parva*)
Kis vöcsök (*Tachybaptus ruficollis*)
Kormos szerkő (*Clidonias niger*)
Nagy kócsag (*Egretta alba*)
Nyári lúd (*Anser anser*)
Rétisas (*Haliaeetus albicilla*)
Sárszalonna (*Gallinago gallinago*)
Tőkés réce (*Anas platyrhynchos*)
Törpegém (*Ixobrychus minutus*)
Vörös gém (*Ardea purpurea*)

Érintett, egyéb kiemelt fajok: küszvágó csér (*Sterna hirundo*), kanalasgém (*Platalea leucorodia*), üstökösréce (*Netta rufina*), kontyos réce (*Aythya fuligula*), kanalas réce (*Anas clypeata*), bőjti réce (*Anas querquedula*)

d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

- A VI. sz. töegység apróhal állományának rendszeres pótlása, a táplálkozó madarak védelmében.
- Gázágyúval történő kárókatona riasztás március 1.- augusztus 1. között nem javasolt.
- A halastavak és az azokat tápláló Koppány folyó halállományának keveredését megakadályozó műszaki megoldások alkalmazása.

e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

Kötelezően betartandó előírások:

- A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény
- 7/1990. (IV. 23.) KVM rendelet egyes természeti területek védetté, valamint helyi jelentőségű természetvédelmi területek országos jelentőségűvé nyilvánításáról, továbbá természetvédelmi területek határának módosításáról
- 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről
- Az egyes vízi létesítményekre a vonatkozó vízjogi üzemelési engedélyben foglalt feltételek az irányadóak.

Javasolt előírások:

Kód	Kategória 1	Kategória 2	Előírás javaslatok	Megjegyzés
V10	halastó		Halastavak medrének meszezése nem megengedett.	1)
V17	halastó	vízi növényzet vágása	Április 1. és július 15. között hínárvágás nem végezhető.	2)
V26	halastó	fajvédelem	A területen élő és táplálkozó madarak riasztásának időbeli és területi korlátozásait a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal egyeztetett módon, a madárriasztási tervnek megfelelően lehet végezni.	3)
V27	halastó	fajvédelem	Nyílt vízfelületeken csérek, szerkők, sirályok megtelepedését segítő mesterséges fészkelő szigetek kialakítása és karbantartása szükséges.	4)
V33	halastó	vízszint szabályozás	A szaporodási időszakban, a tó feltöltését követően – a tervezett lehalászási időszakoktól eltekintve – a tó vízszintje legfeljebb +/- 20 cm-t ingadozhat.	5)
V34	halastó	vízszint szabályozás	Az április 1-ig szárazon álló, fel nem töltött tavak feltöltése július 15-ig nem lehetséges.	6)

Kezelési javaslatok indoklása

- 1) A halastavak meszezése káros hatással van az alsóbbrendű flórára és faunára, ezáltal az egész táplálkozási láncra kedvezőtlenül hat ki.
- 2) Hínárnövényzetre fészket rakó madárfajok jelenléte esetén.
- 3) A költő, táplálkozó madarak védelmében.
- 4) A *fattyúszerkők* költésének elősegítésére.
- 5) A jelentős vízszíntingadozás a nádasban fészkelő fajok (nádi énekesek, gémfajok stb.) fészkenek pusztulását okozza az elárasztás vagy a predáció lehetőségének megteremtése révén (a szárazra kerülő nádasokba könnyen be tud menni a róka, aranyasakál, vaddisznó).
- 6) A tavasszal fel nem töltött tómedrekbe előszeretettel raknak fészket egyes madárfajok (például *gulipán*, *gólyatöcs*), amelyek költését tönkreteszi a tavak feltöltése. A feltöltés csak akkor lehetséges, ha a természetvédelmi kezelő megállapítja, hogy nem fészkel parti madár a területen és e bejárás után a tófenék teljes víz alá kerüléséig gondoskodik a gazdálkodó a madarak távol tartásáról.

KE-2 Vizes élőhely

a) Kezelési egység kódja: KE-2

b) Kezelési egység meghatározása:

A kezelési egységbe a halastavakat kísérő szegélyvegetáció, nádasok, magassásosok, rekettye füzesek, vízelvezető csatornák, illetve a Koppány folyó medrét kísérő vegetáció tartozik. A kezelési egység kiterjedése 154,87 ha.

c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

B1a - Nem tűzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások

B5 - Nem zsombékoló magassásrétek

U8 - Folyóvizek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

-

Érintett jelölő fajok:

Bakcsó (*Nycticorax nycticorax*)

Barkós cinege (*Panurus biarmicus*)
 Barna rétihéja (*Circus aeruginosus*)
 Bölömbika (*Botaurus stellaris*)
 Cigányréce (*Aythya nyroca*)
 Fülemülesítke (*Acrocephalus melanopogon*)
 Guvat (*Rallus aquaticus*)
 Kis kócsag (*Egretta garzetta*)
 Kis vízicsibe (*Porzana parva*)
 Kis vöcsök (*Tachybaptus ruficollis*)
 Nagy kócsag (*Egretta alba*)
 Nyári lúd (*Anser anser*)
 Törpegém (*Ixorychus minutus*)
 Tökés réce (*Anas platyrhynchos*)
 Vörös gém (*Ardea purpurea*)

Érintett, egyéb kiemelt fajok: üstökösréce (*Netta rufina*), kontyos réce (*Aythya fuligula*),
 kanalas réce (*Anas clypeata*), csörgő réce (*Anas crecca*), bőjti réce (*Anas querquedula*),

d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

- A Koppány-patak mentén a természetes vegetáció védelme.

e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

Kötelezően betartandó előírások:

- A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény
- 7/1990. (IV. 23.) KVM rendelet egyes természeti területek védetté, valamint helyi jelentőségű természetvédelmi területek országos jelentőségűvé nyilvánításáról, továbbá természetvédelmi területek határának módosításáról
- 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről

Javasolt előírások:

Kód	Kategória 1	Kategória 2	Előírás javaslatok	Megjegyzés
V55	nádas		Nádgazdálkodás nem végezhető.	1)
V67		agrotechnika	A területen mindennemű beavatkozás kerülendő, kezeletlen állapotban való fenntartás indokolt.	2)

Kezelési javaslatok indoklása

1) Kivétel természetvédelmi céllal. A nádban költő jelölő és egyéb védett (pl. *nádiposzták*) madárfajok védelmében. A területen a nádas kiterjedése nem teszi lehetővé a rendszeres nádaratást. Az előző évi avas nád megőrzése fontos természetvédelmi célkitűzés.

2) Kivéve természetvédelmi célú beavatkozások (pl.: inváziós fajok visszaszorítása, természetvédelmi célú nádviszaszorítás). A jelölő madárfajok fészkelő és táplálkozó helyeinek biztosítása érdekében a vizes élőhelyek minél természetesebb állapotban való megőrzése és háborítatlanságának biztosítása a cél. Természetvédelmi szempontból a területen található csatornák és vízfolyások tisztítása, kotrása nem kívánatos. Az igen ritkán előforduló időszakos kiöntések nem veszélyeztetnek lakott vagy művelt területet, a mederkarbantartási munkák viszont jelentős és tartós negatív hatást gyakorolnak a terület védett és jelölő fajainak élőhelyeire.

KE-3 Gyep

a) Kezelési egység kódja: KE-3

b) Kezelési egység meghatározása:

Ide sorolandó területek a mocsárréti kaszálók és a területen elszórtan található másodlagos jellegtelen üde gyepek, illetve a Koppány árvízvédelmi töltésének gyepei. A mocsárrétek természetessége közepes (NS¹ 3), helyenként jó (NS 4-5) állapotúak. A gyepszéleken terjed az aranyvessző, amit a vízelvezető csatornák okozta szárazodás is elősegít. A kezelési egység kiterjedése 72,11 ha.

c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

D34 - Mocsárrétek

OB - Jellegtelen üde gyepek

OC - Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

6440 Folyóvölgyek *Cnidion dubii* társuláshoz tartozó mocsárrétjei

Érintett jelölő fajok:

Barna rétihéja (*Circus aeruginosus*)

Fekete gólya (*Ciconia nigra*)

¹ Az élőhelyek természetességének értékeléséhez a Németh – Seregélyes-féle, 5 fokozatú skálát használtuk (NS):
1 = Teljesen leromlott / a regeneráció elején járó állapot; 2 = Erősen leromlott / gyengén regenerálódott állapot;
3 = Közepesen leromlott / közepesen regenerálódott állapot; 4 = Jónak nevezett, „természetközeli” / „jól” regenerálódott állapot; 5 = Természetes állapot.

Haris (*Crex crex*)
Karvalyposzáta (*Sylvia nisoria*)
Kis kócsag (*Egretta garzetta*)
Kis vízicsibe (*Porzana parva*)
Lappantyú (*Caprimulgus europaeus*)
Tövisszúró gébics (*Lanius collurio*)
Pettyes vízicsibe (*Porzana porzana*)
Sárszalonna (*Gallinago gallinago*)
Nagy kócsag (*Egretta alba*)

Érintett, egyéb kiemelt fajok: fehér gólya (*Ciconia ciconia*), réti tücsökmadár (*Locustella naevia*), sárga billegető (*Motacilla flava*)

d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

- A gyepek kezelését legeltetéssel és/vagy kaszálással kell biztosítani a Natura 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól szóló 269/2007. (X. 18.) Korm. rendelet előírásainak megfelelően.
- Kerülni kell a túlhasználatot a gyomosodás és a fajkészlet elszegényedésének megelőzése érdekében.
- Természetvédelmi szempontból a június 15. után megkezdett kaszálás az előnyös.
- Javasolt az időben elnyújtott, lassú vagy szakaszos kaszálás. Érzékeny (pl. vízállásos) területeken a nehézgépekkel történő munkavégzés kerülendő, javasolt a kézi kaszálás.
- 4 méternél szélesebb kasza és szársértő használatát lehetőleg kerülni kell.
- Javasolt minimum 8-10 cm tarlómagasság megtartása.
- Az állatvilág védelme érdekében kizáró kaszálás és vadriasztó lánc alkalmazása szükséges.
- A kaszálásból, illetve a legeltetésből kizárt területeket, lehetőleg 3 méternél szélesebb bűvósávokat kell kijelölni.
- Az inváziós lágyszárúakkal fertőzött részeket az özönnövények visszaszorítása, illetve terjedésük megelőzése érdekében évente többszöri (az inváziós fajok termésérése előtti) kaszálással javasolt kezelni.

d) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

Kötelezően betartandó előírások:

- A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény
- 7/1990. (IV. 23.) KVM rendelet egyes természeti területek védetté, valamint helyi jelentőségű természetvédelmi területek országos jelentőségűvé nyilvánításáról, továbbá természetvédelmi területek határának módosításáról

- 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről
- 69/2007. (X. 18.) Korm. rendelet a NATURA 2000 gyepterületek fenntartásának földhasználati szabályairól

Javasolt előírások:

Kód	Kategória 1	Kategória 2	Előírás javaslatok	Megjegyzés
GY01	korlátozásra javasolt mg-i műveletek	agrotechnika	Felülvetés nem megengedett.	1)
GY02	korlátozásra javasolt mg-i műveletek	agrotechnika	Vegyszeres gyomirtás nem megengedett.	1)
GY09	korlátozásra javasolt mg-i műveletek	agrotechnika	Fogasolás nem megengedett.	1)
GY10	korlátozásra javasolt mg-i műveletek	agrotechnika	Tárcsázás nem megengedett.	1)
GY14	korlátozásra javasolt mg-i műveletek	agrotechnika	Felázott talajon munkavégzés nem megengedett.	1)
GY22	korlátozásra javasolt mg-i műveletek	agrotechnika	Legeltetéssel és/vagy kaszálással történő hasznosítás.	2)
GY44	legeltetés	legeltetési sűrűség	A legeltetési sűrűség egyeztetése a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.	3)
GY59	legeltetés	legeltetési mód	Legeltetési terv készítése és egyeztetése szükséges a működési terület szerinti nemzeti park igazgatósággal.	3)
GY67	legeltetés	legeltethető állatok	Legeltethető állatfaj: szarvasmarhafélék.	3)
GY72	kaszálás	kaszálási időpont	Kaszálás június 15. után lehetséges.	4)
GY80	kaszálás	kaszálási mód	A gyeptet évente csak egyszer lehet kaszálni.	5)
GY86	kaszálás	kaszálási mód	A széna összegyűjtése és eltávolítása a területről a kaszálást követő 2 héten belül.	6)
GY94	kaszálás	kaszálatlan terület	10-15% kaszálatlan terület meghagyása parcellánként.	7)
GY105	kaszálás	tisztító kaszálás	Minden évben tisztító kaszálás elvégzése.	8)
GY116	egyéb	környezetvédelem	A területen trágyadepónia, széna és szalmakazlak nem helyezhetők el.	1)
GY118	egyéb	rekonstrukció	Élőhelyrekonstrukció.	9)
GY135	legeltetés	mód	Legeltetési hasznosítás esetén legalább 10 cm-es gyepmagasság biztosítása.	üde gyepek esetén, 10)

Kezelési javaslatok indoklása

- 1) A felülvetés, vegyszeres gyomirtás, fogasolás, tárcsázás, deponálás, kiszántás, felázott talajon történő munkavégzés a gypalkotó fajok arányának megváltozásával, a védett növényfajok állományának károsításával, a gyepterület állapotának természetvédelmi szempontból kedvezőtlen irányú megváltozásával jár. Ha a vaddisznótúrások területi kiterjedése, sűrűsége már a kaszálást is akadályozza, az illetékes nemzeti park igazgatósággal egyeztetve, a sérült területek elegyengethetők, egyeztetett fűmagkeverékkel bevethetők.
- 2) A Koppány töltés kaszálással kezelt, a legeltetése nem engedélyezett, a terület zavartalanságának biztosítása érdekében.
- 3) Legeltetés esetén a földön fészkelő madárfajokra és az inváziós fajok jelenlétére való tekintettel, a természetvédelmi szempontokat mérlegelve szükséges a legelésből kizárt foltok kijelölése, a legeltetési és kaszálási terület és a legeltethető állat meghatározása.
- 4) Amennyiben a kaszálón a *haris*, illetve a *pettyes vízcisibe*, illetve egyéb madárfaj költése biztosan kizárható. Csapadékszegény évben, az illetékes nemzeti park igazgatósággal egyeztetve.
- 5) A tisztító kaszáláson kívül, amennyiben azt a gyomosodás, vagy az invazív fajok jelenléte szükségessé teszi.
- 6) A lekaszált széna későn történő összegyűjtése a gyepek befülledéséhez, kirohadásához vezet.
- 7) Ez biztosítja a védett növény- és állatfajok túlélését, folyamatos táplálkozó- és búvóhelyét. Egy-egy blokk egységes, egyidejű lekaszálása egyik napról a másikra megszünteti több gerinces faj búvóhelyét, az ízeltlábúak élőhelyét, ezzel a rovarrevők táplálkozási lehetőségeit, továbbá a gyepek kiszáradását is fokozza.
- 8) Az inváziós növények csak a rendszeres, legalább évenkénti tisztító kaszálással vagy szárzúzózással szoríthatók vissza hatékonyan.
- 9) Mocsárrétek vízutánpótlásának biztosítása a meglévő csatornahálózaton keresztül. A *haris* és a *pettyes vízcisibe* élőhelyeinek visszaállítása.
- 10) A gyepeken élő ízeltlábúak, puhatestűek védelmében, mely állatcsoportok képezik a táplálékbázisát az itt táplálkozó madárfajoknak.

KE-4 Üde cserjés

a) Kezelési egység kódja: KE-4

b) Kezelési egység meghatározása:

A kezelés egységbe tartoznak a természetes *rekettye fűzesek*, jellemzően a csatornák mentén, mocsárréti, magassásos és nádas környezetben. A kezelési egység kiterjedése 29,75 ha.

c) Kezelési egység megfeleltetése / Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

P2a – Üde cserjések

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

-

Érintett jelölő fajok:

Függőcinege (*Remiz pendulinus*)
Karvalyposzáta (*Sylvia nisoria*)

Érintett, egyéb kiemelt fajok: énekes nádiposzáta (*Acrocephalus palustris*), nagy fülemüle (*Luscinia luscinia*)

d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

- A vízelvezetés nem engedélyezhető.

e) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

Kötelezően betartandó előírások:

- A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény
- 7/1990. (IV. 23.) KVM rendelet egyes természeti területek védetté, valamint helyi jelentőségű természetvédelmi területek országos jelentőségűvé nyilvánításáról, továbbá természetvédelmi területek határának módosításáról
- 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről

Javasolt előírások:

Kód	Előírás javaslatok	Megjegyzés
V67	A területen mindennemű beavatkozás kerülendő, kezeletlen állapotban való fenntartás indokolt.	1)
VA03	A területen szóró, vadetető, sózó nem létesíthető	2)

Kezelési javaslatok indoklása

1) Kivétel az inváziós fajok visszaszorítása, illetve a természetvédelmi célú nádvisszaszorítás. A védett és jelölő madárfajok élőhelyének védelme érdekében az üde cserjések minél teljesebb háborítatlanságának biztosítása javasolt.

2) Ezek a vadgazdálkodási létesítmények a vad koncentrációját okozzák. A túltartott vadállomány több jelölő faj szaporodási esélyét rontja (földön fészkelő fajok), fészkelő helyüket károsíthatja.

KE-5 Erdő, puhafa liget

a) Kezelési egység kódja: KE-5

b) Kezelési egység meghatározása:

A kezelés egységbe a területen található ültetett mézgás égeres, egy fiatal tölgy-kőris és egy akácerdő, illetve hazai nyarasok és spontán fehér- és fekete nyár-fűz puhafa ligetek tartoznak. A kezelési egység kiterjedése 53,37 ha.

c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNER élőhelyek:

RB - Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők
S1 - Akácültetvény

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

91E0 Enyves éger (*Alnus glutinosa*) és magas kőris (*Fraxinus excelsior*) alkotta ligeterdők (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Érintett jelölő fajok:

Fekete harkály (*Dryocopus martius*)
Függőcinege (*Remiz pendulinus*)

Érintett, egyéb kiemelt fajok: szürke küllő (*Picus canus*)

d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

- A kezelési javaslatok alapja az erdőborítás fenntartása illetve a honos faállomány megőrzése.
- Az ide sorolt puhafa ligetek zavartalanságának biztosítása, vagy amennyiben szükséges az elsődleges védelmi rendeltetésnek megfelelő természetvédelmi szempontú minimális hasznosítás.
- A gazdálkodás során kiemelt figyelmet kell fordítani a kezelési egység inváziós fajoktól való megvédésére, ennek záloga többek között a folyamatos erdőborítás biztosítása.

d) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységekre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

Kötelezően betartandó előírások:

- A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény
- 7/1990. (IV. 23.) KVM rendelet egyes természeti területek védetté, valamint helyi jelentőségű természetvédelmi területek országos jelentőségűvé nyilvánításáról, továbbá természetvédelmi területek határának módosításáról
- 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről
- 2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról
- körzeti erdőterv

Javasolt előírások:

Kód	Kategória	Előírás javaslatok	Megjegyzés
E03	adminisztráció	A közösségi jelentőségű élőhelyek vagy fajok megőrzése érdekében – az erdőterület erre alkalmas erdőrészeleiben – a folyamatos erdőborítást biztosító átmeneti, örökerdő vagy faanyagtermelést nem szolgáló üzemmódra való áttérés.	1)
E10	egyéb	Meghatározott erdőrészeletekben az élőhelyek és fajok védelme érdekében teljes érintetlenség biztosítása az inváziós növényfajok eltávolítására vonatkozó tevékenység kivételével.	2)
E18	fajvédelem	A ritka fajhoz tartozó, vagy odvas, vagy böhöncös, vagy idős vagy más okból értékes faegyedek kijelölése és megőrzése az elő- és véghasználatok során.	3)
E20	fajvédelem	Fokozottan védett jelölő madárfaj fészkeinek (madárfajtól függően meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozása.	4)
E26	állomány- nevelés	Az előhasználatok során az elegyfa fajok alsó és felső lombkorona szintben hagyása, fenntartása, lehetőség szerint a természetes erdőtársulásra/közösségi jelentőségű élőhelyre jellemző összetételben, mennyiségben és többé-kevésbé egyenletes eloszlásban.	5)
E27	állomány- nevelés	A természetes erdőtársulás/közösségi jelentőségű élőhely megfelelő állományszerkezetének kialakítása érdekében a nevelővágások során az alsó lombkorona- és a cserjeszint kialakítása, a kialakult szintek megfelelő záródásának fenntartása.	5)
E28	állomány- nevelés	Természetes-, természetyszerű- és származék természetességi állapotú erdőkben a nevelővágások során az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorítása, illetve	5)

		lehetőség szerinti teljes eltávolítása.	
E30	állomány-nevelés	Az idegenhonos vagy tájidegen fafajokkal jellemezhető faállományokban a nevelővágások során az őshonos fafajok egyedeinek megőrzése az alsó- és a cserjeszintben is.	5)
E31	állomány-nevelés	A nevelővágások során az intenzíven terjedő fafajok teljes mértékű eltávolítása.	5)
E32	véghasználat	Örökerdő üzemmódra való áttérés.	1)
E47	felújítás	Az erdő talajának megóvása érdekében a teljes talaj-előkészítés elhagyása.	5)
E55	felújítás	Az erdőfelújításban, pótlásban, állománykiegészítésben kizárólag tájhonos fafaj alkalmazása.	5)
E62	felújítás	Az idegenhonos és tájidegen fafajú faállományok véghasználatára és felújítására során a természetes cserje- és lágyszárú szint kímélete, valamint a talajtakaró megóvása.	5)
E64	felújítás	Az idegenhonos és tájidegen fafajú erdők véghasználatára során a tájhonos fafajok egyedeinek meghagyása (az alsó- és lehetőség szerint a cserjeszintben is).	5)
E81	egyéb	Faanyag mozgatása csak kemény (száraz vagy fagyott) talajviszonyok mellett.	5)
E96	fajvédelem	Fokozottan védett jelölő madárfaj fészkenek (madárfajtól függően meghatározott) körzetében fészkelési időszakban az erdőgazdálkodási tevékenység időbeli korlátozása.	4)
VA03		A területen szóró, vadetető, sózó nem létesíthető.	6)

Kezelési javaslatok indoklása

1) Az ültetett mézgás égeres és a fiatal tölgy-kőris állományban az állandó erdő borítottság fenntartás érdekében.

2) A Regöly 56/A elegyes- mézgás égeres erdő teljes érintetlenségének biztosítása a benne található vegyes gémtelep (szürke gém, bakcsó, nagy kócsag, kis kócsag, kanalasgém) védelmében. Az őshonos nem üzemtervezett puhafa ligetek esetében a jelölő (fekete harkály, karvalyposzáta), és egyéb védett madárfajok (pl.: hamvas küllő, nagy fakopáncs, csilpcsalpfüzike) védelmében szintén fontos a teljes háborítatlanság biztosítása.

3) A holtfa több védett, illetve jelölő madár (*fekete harkály*), denevér és rovarfaj élőhelye.

4) Költési időszakban a gémtelep 200 m-es védőzónájában¹, március 1. - augusztus 31. között, mivel a az elegyes mézgás égeres erdőben bakcsó, nagy kócsag, kis kócsag, kanalas gém költ.

5) Az erdők sokféleségének és természetességének növelése az őshonos fafajok és cserjék védelmével, az idegenhonos fa- és cserjefajok egyedszámának minimális szintre szorításával és az erdő talajának megóvásával. Az erdők természetességének növelésével a jelölő madárfajok életfeltételei (táplálékhiány, költő- és búvóhely) is javulnak.

¹ 7/1990. (IV. 23.) KVM rendelet

6) Ezek a vadgazdálkodási létesítmények a vad koncentrációját okozzák. A túltartott vadállomány több védett és jelölő faj szaporodási esélyét rontja (földön fészkelő fajok), fészkelő helyüket károsíthatja.

KE-6 Szántók

a) Kezelési egység kódja: KE-6

b) Kezelési egység meghatározása:

Az ide sorolandó élőhelyek az intenzív szántók, vetett gyepek. A kezelési egység kiterjedése 5,27 ha.

c) Kezelési egység megfeleltetése/Érintettség vizsgálata:

Érintett ÁNÉR élőhelyek:

T1- Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák

T5 - Vetett gyepek

Érintett Natura 2000 élőhelyek:

Érintett jelölő fajok: -

Érintett, egyéb kiemelt fajok: -

d) Gazdálkodáshoz köthető általános kezelési javaslatok:

- Hosszú távon a szántók gyepekké alakítása kívánatos, mivel az intenzív szántóföldi kultúrák jelentős terhelést jelenthetnek (műtrágya, gyomirtók és rovarölők) a környező vizes élőhelyekre és gyepekre.
- A művelés alatt álló területeken javasolt a vegyszerhasználat minimalizálása, lehetőség szerint a környezetkímélő szerek alkalmazását kell előnyben részesíteni.

d) Gazdálkodáshoz köthető, kezelési egységre vonatkozó konkrét kezelési előírás-javaslatok:

Kötelezően betartandó előírások:

- A természet védelméről szóló 1996.évi LIII. törvény
- 7/1990. (IV. 23.) KVM rendelet egyes természeti területek védetté, valamint helyi jelentőségű természetvédelmi területek országos jelentőségűvé nyilvánításáról, továbbá természetvédelmi területek határának módosításáról
- 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről

Javasolt előírások:

Kód	Kategória	Előírás javaslatok	Megjegyzés
Sz15	növényvédelem	A parcella szélein legalább 6 m széles növényvédőszer-mentes táblaszegély hagyása, a táblaszegélyben szükség esetén mechanikai gyomirtás végzése.	1)
SZ22	növényvédelem	Rágcsálóirtó szerek és talajfertőtlenítő szerek nem alkalmazhatók.	2)
SZ25	növényvédelem	Rovarölő szerek nem alkalmazhatók.	3)
SZ26	növényvédelem	Vegyszeres gyomirtás nem megengedett.	4)
SZ43	vetésváltás	Fás szárú és lágyszárú energetikai ültetvény nem telepíthető.	5)
SZ44	vetésváltás	Fóliasátras és üvegházhasználati termesztés nem végezhető.	6)
SZ55	élőhely-rekonstrukció	Szántó füves élőhelyé alakítása, lucerna kultúrát követő spontán gypesedéssel, a megjelenő inváziós növényfajok irtása.	7)
SZ63	gyepesítés részletes előírásai	Tájdíszeken fűmagkeverékkel történő vetés nem megengedett.	7)
SZ67	egyéb	Természetbarát gyepesítés, termőhelytől függően üde rét vagy száraz gyepek kialakulásának elősegítése. Tájdíszeken magkeverék nem alkalmazható, csak a termőhelyre jellemző őshonos fajok vethetők.	7)

Kezelési javaslatok indoklása

1) A táblaszegély közvetlenül érintkezik a védett, Natura 2000 területtel, a vegyszermentes kíméleti területtel a bemosódás mérsékelhető.

2) A terület egyik fele már többéves vetett gyeppel, rendszeresen ragadozó madarak táplálkoznak rajta. A rágcsáló irtás jelentősen veszélyeztetné a madarakat.

3) A jelenleg már többéves vetett gyepként használt (Tamási 0749/3a, Regöly 0102/a) területen. Az ízeltlábúak, a rovarfogyasztó madarak védelmében.

4) A jelenleg már többéves vetett gyepként használt (Tamási 0749/3a, Regöly 0102/a) területen. A természetesség növelése, a megjelenő őshonos lágyszárúak védelmében.

5) A talajon keresztül az élővizekbe szivárgó tápanyagterhelés azok túlzott növényesedését okozhatja. Az energetikai ültetvények magas tápanyagfelvétele kiszorítja a talajt. Az energiaültetvényre telepített faj jelentős inváziós potenciállal bír, a gyepek felé áttérhetnek. Az energiaültetvények nem alkalmasak a jelölő fajok élőhelyének.

6) A talajon keresztül az élővizekbe szivárgó tápanyagterhelés azok túlzott növényesedését okozhatja. A fóliasátras és üvegházhasználati kertészeti hasznosítás magas vegyszerhasználattal és tápanyag utánpótlással jár, továbbá nem alkalmasak a jelölő fajok élőhelyének.

7) A természetesség növelése érdekében (Tamási 0770/69,70,71a,72).

3.2.2. Élőhelyrekonstrukció és élőhelyfejlesztés

A jelölő madárfajok élőhelyének természetvédelmi állapotát a vízborítás mennyisége és időtartama alapvetően meghatározza. Ennek megfelelően a „belvízelvezetés” helyett az érdemi vízgazdálkodás lehetőségeinek megteremtése javasolt a területeket érintő csatornahálózatok és műtárgyaik használatával. Javasolt, hogy ez képezze a jövőbeni élőhelyfejlesztések alapját.

Az egyes kezelési egységekre vonatkozó előírás-javaslatok közt szereplő élőhelyrekonstrukciók kifejtése:

KE-3 Gyep kezelési egység:

Elsősorban a gyepek lokális víztelenítését szolgáló árkok végleges megszüntetése javasolt, mert a természetvédelmi célokkal ellentétes. Jelenleg nagymértékű szárazodás tapasztalható a mocsárréteken. A tervezési terület nyugati felén, a Koppány jobb oldalán található mocsárrétek vízvisszatartása a meglévő csatornákon keresztül. Átmeneti megoldásként fontos lenne a műtárgyak zárva tartása, vagy ideiglenes homokzsákos elzárása.

KE-1 Halastó kezelési egység

A VI. sz. tóegység jelenleg is a madarak részére kíméleti terület, halászati gazdálkodás nem folyik rajta. Szükséges lenne apróhalállományát időszakosan pótolni, ezzel növelve a táplálékbázist az itt táplálkozó madaraknak.

KE-6 Szántók kezelési egység

Hosszú távon a szántók gyepekké alakítása kívánatos, mivel az intenzív szántóföldi kultúrák jelentős terhelést jelenthetnek (műtrágya, gyomirtók és rovarölők) a környező vizes élőhelyekre és gyepekre.

3.2.3. Fajvédelmi intézkedések

A tervezési területen a legtöbb jelölő madárfaj esetében a kezelési előírások betartása mellett nem szükséges egyéb fajvédelmi intézkedések előírása.

Haris, pettyes vízcicsibe

Élőhelyük rekonstrukciója, a 3.2.2. pontban foglaltak elősegítik a fajvédelmi intézkedéseket.

Küszvágó csér A VI. sz. tóegységen mesterséges költősziget kialakítása javasolt.

3.2.4. Kutatás, monitorozás

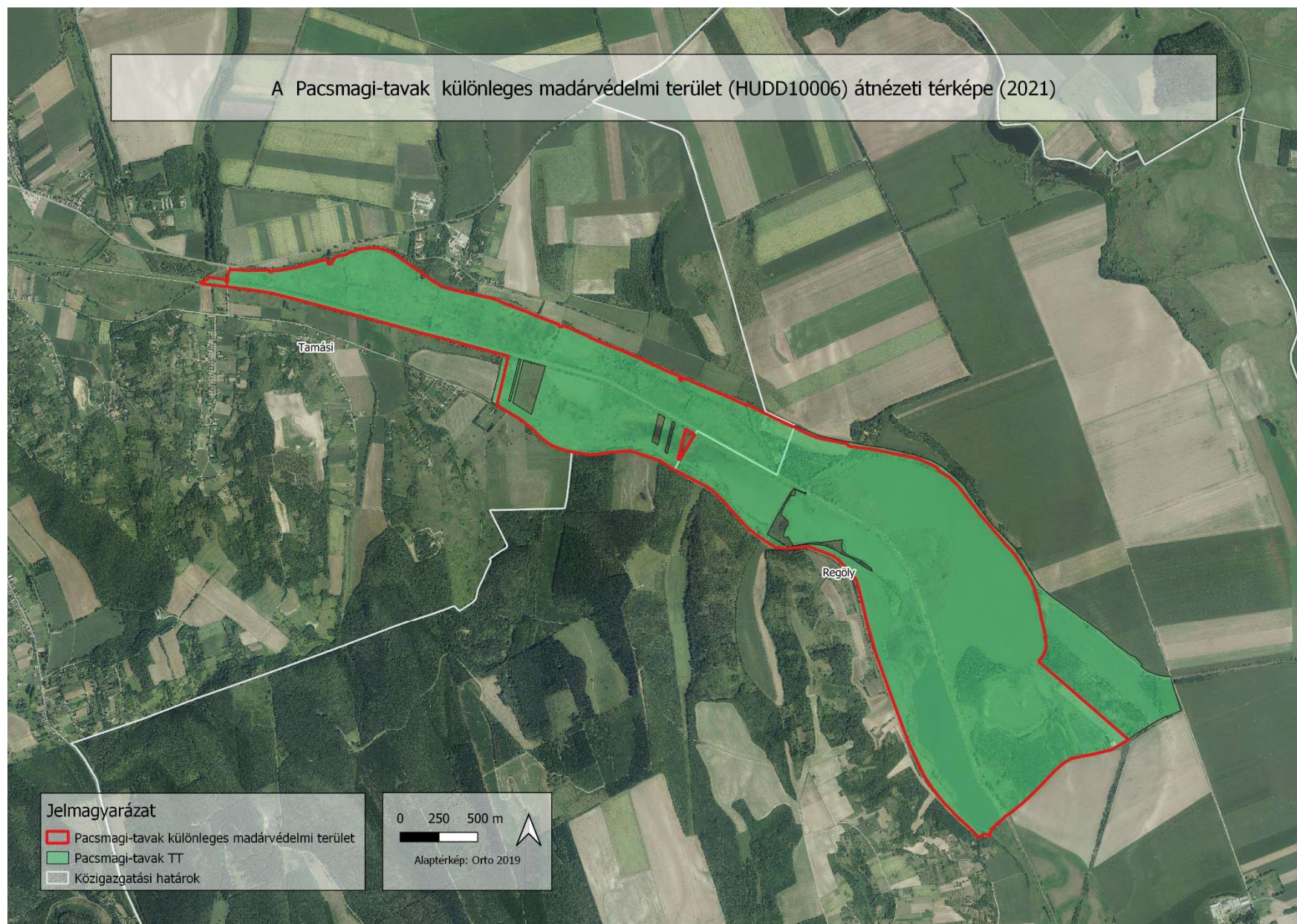
A tervezési terület természetvédelmi kezelését ellátó nemzeti park igazgatóság (DDNPI) Természetvédelmi Őrszolgálat a ritka-, és telepesen költő madárfajok monitorozását az NBmR protokoll szerint rendszeresen elvégzi. A tervezési terület 24 jelölő madárfaja közül ez a protokoll 13 fajt érint. Az érintett fajok költő állományainak lehetőség szerint teljes körű feltérképezése, és nyomon követése ilyen módon a jövőben is javasolt. A fenti programból kimaradó 11 faj, a *karvalyposzáta*, a *jégmadár*, a *kis vízcicsibe* kivételével nem költ a területen, átvonuló, rendszeres táplálkozó madár.

A tervezési területen a Magyar Madártani Egyesület már több mint 20 éve rendszeres őszi madárgyűrűzési programot folytat.

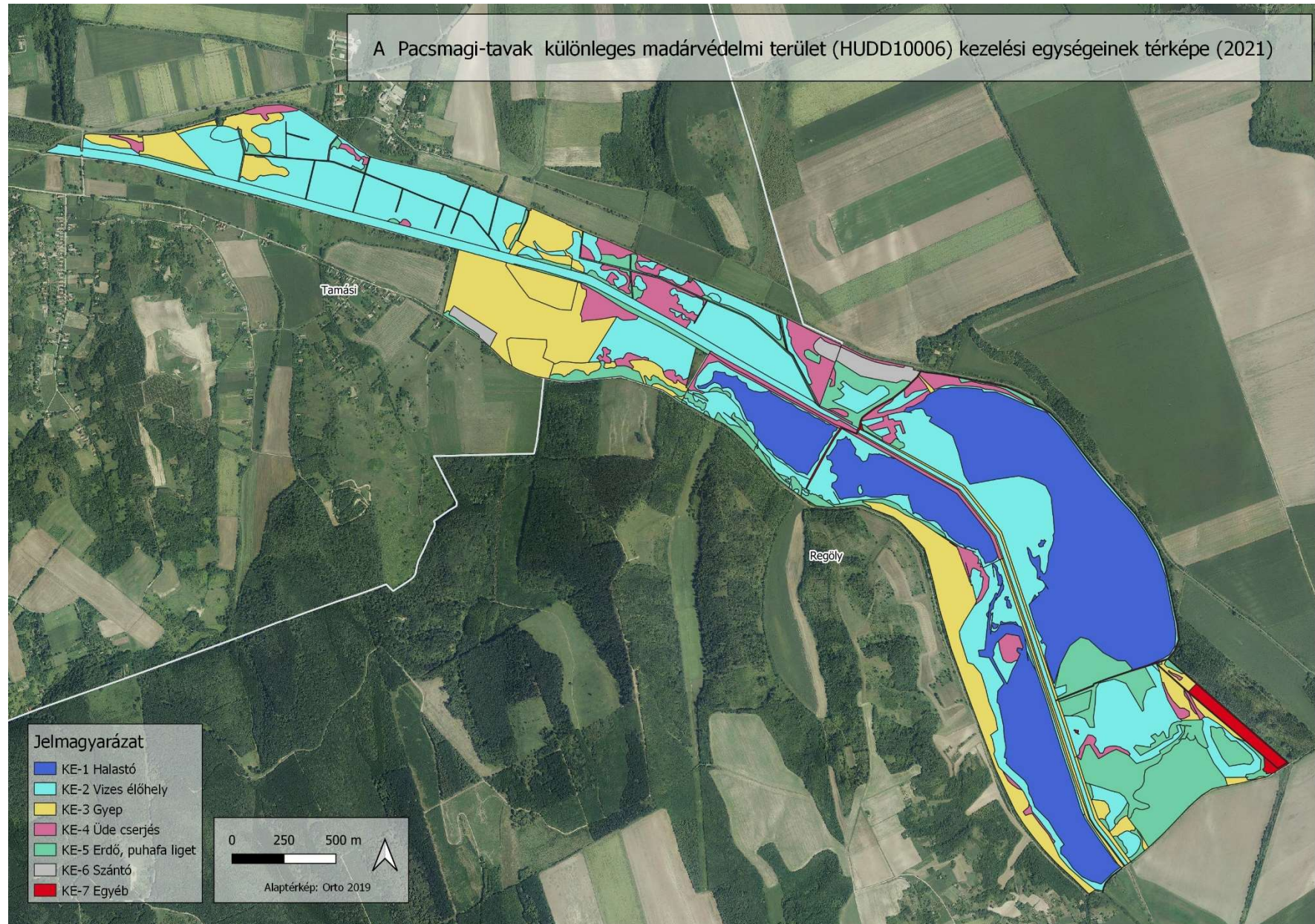
3.2.5. Mellékletek

1. A Pacsmagi-tavak különleges madárvédelmi terület áttekintő térképe
2. A Pacsmagi-tavak különleges madárvédelmi terület kezelési egységeinek térképe

A Pacsmagi-tavak különleges madárvédelmi terület (HUDD10006) átnézeti térképe (2021)

A Pacsmagi-tavak különleges madárvédelmi terület (HUDD10006) kezelési egységeinek térképe (2021)

3.3. A kezelési javaslatok megvalósításának lehetséges eszközei a jogi háttér és a tulajdonviszonyok függvényében

3.3.1. Agrártámogatások

3.3.1.1. Jelenleg működő agrártámogatási rendszer

Az Európai Unió mezőgazdasági támogatási rendszere, a közös agrárpolitika (KAP) két pilléren nyugszik: az első pillér (KAP I.) a közvetlen támogatásokat és a piaci intézkedéseket finanszírozza, teljes egészében az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) terhére. A második pillér (KAP II.) az unió vidékfejlesztési politikáját szolgálja, melyet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) regionális vagy nemzeti források társfinanszírozásával működtet.

Az elérhető agrártámogatásokról aktualizált összefoglalás található az állami természetvédelem honlapján: <https://termeszetvedelem.hu/horizont-2020-palyazati-lehetoseg-a-biodiverzitas-helyreallitasa-erdekeben/>

Továbbá a Vidékfejlesztési Program jelenleg elérhető pályázati felhívásai megtekinthetők az alábbi linken: <https://www.palyazat.gov.hu/doc/4523>

A jelenlegi támogatási időszakban a Vidékfejlesztési Program keretében számos olyan jogcím elérhető, ahol a Natura 2000 területeken gazdálkodók támogatási forrásokhoz juthatnak vagy előnyt élvezhetnek a pontozási rendszerekben.

Legfontosabbak ezek közül a kompenzációs jellegű kifizetések, melyek a gyepterületek és magánerdők esetében érhetők el. A Natura 2000 gyepterületekre vonatkozó földhasználati szabályok betartása azonban független attól, hogy a gazdálkodó igényelte-e a támogatást vagy sem. Az adminisztratív eszközök tekintetében a Natura 2000 területekre járó kompenzáció ráépül az egyéb elérhető támogatásokra, a gazdálkodók a Natura 2000 jogcím mellett jogosultak többek között az egységes területalapú támogatásra (SAPS) is.

Az Országos Erdőállomány Adattárban nyilvántartott erdőrésztlet területén felmerülő költségek és jövedelem kiesés ellentételezése céljából a magánkézben lévő, Natura 2000 erdőterületeken történő gazdálkodáshoz kompenzációs támogatás igényelhető, melynek összege az erdő természetességétől, a faállomány korától és összetételétől függően változik.

Az önkéntesen vállalt előírások elsősorban az agrár-környezetgazdálkodás, ökológiai gazdálkodás és az erdészet, erdő-környezetvédelem, természetmegőrzés témakörébe integrálódnak.

Az agrár-környezetgazdálkodási (AKG) kifizetési rendszer olyan önkéntes alapon működő program, amelyben résztvevők az agrár-környezetgazdálkodási célok elérésének érdekében többlet tevékenységek elvégzését vállalják gazdálkodásuk során. Amennyiben a gazdálkodó az adott Natura 2000 gyepterület vonatkozásában kompenzációs támogatás igénybevételére jogosult, úgy a gyepterületeket érintő AKG tematikus előírascsoportok esetén a támogatási összeg a kompenzációs támogatás összegével csökkentésre kerül.

Egyes esetekben az erdőkre lehívható támogatások szektortól függetlenül is igénybe vehetők (pl. természeti katasztrófa (vízkár, szélkár, tűzkár, biotikus kár) által sújtott területeken az erdészeti potenciál helyreállítására, erdőkárok megelőzésére, illetve erdőszerkezet átalakításához), más esetben az állami és önkormányzati szektor kizárásra került.

Támogatás vehető még igénybe olyan földhasználati intézkedésekre, amelyek gazdálkodáshoz közvetlenül nem kapcsolódnak, ugyanakkor a vidéki táj értékeinek, állat- és növényvilágának fennmaradását szolgálják, és ezáltal növelik a Natura 2000 területek közjóléti értékét, illetve hozzájárulnak a környezetgazdálkodási célok teljesítéséhez (az erdő esetében az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházásokhoz nyújtott támogatás, a mezőgazdasági területek esetében az élőhelyfejlesztési és vízvédelmi célú nem termelő beruházások).

A tervezési területen elérhető támogatások rövid ismertetése

KAP II. pillér

Az élőhelykezeléssel összefüggő mezőgazdasági támogatások

- 1) VP-4-10.1.1-15 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés
- 2) VP-4-10.1.1-21 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés
- 3) VP-4-11.1.-11.2.-15 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása
- 4) VP-4-11.1.-11.2.-18 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása
- 5) VP-4-11.1.-11.2.-21 Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása
- 6) VP4-12.1.1-16 Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- 7) VP4-4.4.1-16 Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások
- 8) VP4-13.2.1.-16 Kompenzációs kifizetések természeti hátránnyal érintett területeken
- 9) VP4-10.2.1.1.-15 A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése
- 10) VP4-10.2.1.1.-21 A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése

Erdészeti támogatások

- 1) VP4-12.2.1-16 Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- 2) VP4-15.1.1-17 Erdő-környezetvédelmi kifizetések
- 3) VP5- 8.5.1.-16 Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- 4) VP-5-8.6.2-16 Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- 5) VP5-8.3.1-17 Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése
- 6) VP4-8.5.2.-17 Az erdei ökoszisztémák térítésmentesen nyújtott közjóléti funkcióinak fejlesztése
- 7) VP5-8.4.1.-16 Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása
- 8) VP4-15.2.1.1-16 Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése,
- 9) VP4-15.2.1.2-17 Erdészeti genetikai erőforrások fejlesztése

3.3.1.2. Javasolt agrártámogatási rendszer

Jelenleg a Natura 2000 gyepterületekre vonatkozóan létezik kompenzációs kifizetés, azonban egyéb természetvédelmi szempontból fontos élőhelyre (pl. vizes élőhelyek) kidolgozott földhasználati előírás, illetve ez alapján kompenzációs kifizetés nincs hatályban. A Natura 2000 gyepterületekre vonatkozó jelenlegi földhasználati előírások nem tesznek lehetővé kellő differenciálást az eltérő gyeptes élőhelytípusok között. A fenntartási terveknek ezért is fontos feladata a konkrét helyi adottságok figyelembevételével meghatározott javaslat rendszer kidolgozása. Fontos, hogy ezen konkrét javaslatok mielőbb beépítésre kerüljenek a támogatási rendszerbe, mivel az érvényes kezelési tervvel nem rendelkező védett területek és a nem védett Natura 2000 gyepterületek a támogatási rendszerből kiszorulhatnak, vagy a természetvédelmi céloknak nem megfelelő kezelésben részesülhetnek, amennyiben a természetvédelmi célok elérése rendszeres kaszálást vagy legeltetést nem igényel. Így adott esetben pont azok a területek nem számíthatnak támogatásra, amelyek (a természeti értékek megóvása érdekében) gazdaságilag nem hasznosíthatók. A jelenlegi támogatási rendszer arra ösztönzi a területhasználót, hogy még a gazdálkodásra amúgy alkalmatlan, de magas természetességi értékű területeken is rendszeres és szükségtelen beavatkozásokat végezzen, nem teszi érdekeltté a gazdálkodókat a háborítatlan, gazdaságilag nem hasznosított területek megőrzésében. Ez a helyzet úgy javítható, ha agrártámogatás lesz igényelhető a nem művelt területekre, azaz nemcsak a kivett művelési ágú területekre, hanem a művelés alatt álló területek egyes részterületeire is.

Az erdőterületek vonatkozásában a jelenlegi támogatási rendszer szinte kizárólag magán erdőgazdálkodók számára elérhető. Ennek következtében a területen legnagyobb arányban előforduló állami tulajdonú erdőkben a Natura 2000 elvárásokkal összhangban levő természetvédelmi célok érvényesítéséhez szükséges rendszeres anyagi támogatás nem érhető el, csak pályázati úton szerezhető eseti támogatás. Szükséges lenne ezért olyan támogatási konstrukciókat is kidolgozni, amelyek az állami erdők valóban természetvédelmi szemléletű kezelését is lehetővé teszik. A magánerdők esetében a kompenzáció akkor lehetne eredményes, ha mértéke a pusztán gazdasági szempontú hasznosításból származó nyereséggel összevethető lenne, valamint, ha a jogosultság feltételrendszere a jelenleginél pontosabban, terület specifikusan lenne meghatározva.

3.3.2. Pályázatok

A tervezési területen folyamatban lévő, vagy a közeljövőben tervezett pályázatról nincs információnk.

3.4. A terv egyeztetési folyamatának dokumentációja

A célcsoportok elérésére alkalmas kommunikációs elemeket a tervezési munkához és a kommunikáció céljaihoz igazodva választottuk ki.

Az érintett államigazgatási szervek, hatóságok, önkormányzatok, tulajdonosok, gazdálkodók, területhasználók, gazdálkodói érdekképviselői szervek, civil szervezetek vagy hivatali kapun, vagy postai úton és/vagy e-mailben kaptak értesítést az egyeztetési dokumentációval kapcsolatban. A tervet mindenki számára hozzáférhetővé tettünk a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, valamint az érintett önkormányzatok honlapjain elektronikus formában.

3.4.1. Felhasznált kommunikációs eszközök

Weboldal feltöltése aktuális információkkal és az egyeztetési dokumentumokkal. A terv az egyeztetés megkezdése óta mindenki számára elérhető a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság honlapján.

Érintettek tájékoztatása levélben, hivatali kapun, postai úton vagy e-mailben történő megkereséssel: a következő fejezetben felsorolt címzettek számára a tájékoztató és a dokumentáció kiküldésre került.

Önkormányzati közzététellel is hozzáférhetővé tettük az egyeztetési dokumentációt, minden érintett önkormányzat honlapján hirdetményként megjelent a fenntartási terv tervezete és az egyeztetésről szóló tájékoztató.

Telefonos egyeztetéseket folytattunk az érdeklődőkkel a terv részleteiről.

3.4.2. A kommunikáció címzettjei

Felhasznált kommunikációs eszköz	Érintett célcsoport	Kommunikáció címzettje	Időpont	Levelek, e-mailek, résztvevők száma
írásos értesítés és meghívó (levél, e-mail) egyeztető fórum	Önkormányzatok Hatóságok	Tolna Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály Természetvédelmi Osztály	értesítések kiküldése: 2022.02.15.	2 db írásos észrevétel
		Tolna Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Vadászati, Halászati és Földművelésügyi Osztály		
		Baranya Megyei Kormányhivatal Agrárügyi és Környezetvédelmi Főosztály Erdészeti Osztály		
		Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság		
	Önkormányzatok	Tamási Város Önkormányzata		
		Regöly Község Önkormányzata		
	Tulajdonosok és kezelők	Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság		
		magán gazdálkodók		
	vadgazdálkodók	Tamási Széchenyi Vadásztársaság		
		Regölyi "Kapos-Koppány" Vadásztársaság		
	érdekképviselői szervek	Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Tolna Megyei Igazgatóság		
	civil természetvédelmi szervezetek	Tolna Megyei Természetvédelmi Alapítvány		
		Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület		
webes közzététel	valamennyi célcsoport	nyilvános		n.a.

3.4.3. Egyeztetés hatósági és területi kezelő szervekkel

Vélemény adó érintett szervezet/személy	Vélemény	Vélemény kezelése, indoklás
Tolna Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Vadászati, Halászati és Földművelésügyi Osztály 2022. 03. 30.	Javasolja a Koppány csatorna élővilágának védelme érdekében a halastó-rendszer vízbelépési és vízkilépési pontjain hatékony műszaki megoldások alkalmazását, a két vízrendszer halállomány keveredésének megelőzése érdekében.	A tervet a javaslatnak megfelelően módosítottuk.
gazdálkodó 2022.02.16.	Felhívja a figyelmet a legeltetés élőhelymegtartó szerepére, ugyanakkor a túllegeltetés kerülésének fontosságára.	Az észrevétel alapján a tervben nem szükséges módosítás.

4. Jóváhagyó nyilatkozat

Nyilatkozat

A HUDD10006 Pacsmagi-tavak különleges madárvédelmi terület Natura 2000 fenntartási terve megfelel az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet 4. §. (4) bekezdésben foglalt tartalmi és formai követelményeknek. A Natura 2000 fenntartási tervet a Natura 2000 fenntartási tervek Szakmai Bizottsága elfogadta.

A HUDD10006 Pacsmagi-tavak Natura 2000 területre vonatkozó fenntartási tervet, az agrárminiszter megbízásából, jóváhagyta:

Balczó Bertalan
természetvédelemért felelős helyettes államtitkár

Budapest, 2022. december „7.”